

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos peti-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörért 10 fill. fizetendő.
Belyegdíj minden egyes beiktatásér 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
100 szögig 2 kor. 50 fill., azontúl minden szó 2
fillérével számítatik.
A nyitlertben:
minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk összekötöttesben levő hirdető-irodák, elő-
fizetőink, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→→→ vasárnap reggel. →→→

A hirdetőket, előfizetőket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Az inség.

Elérkeztünk a télidőnek azon szakához, a midőn már a szegény nép lisztes ládájában fogytán van az enni-való s az utolsó szakajtó krumpli és bab is már csak ideig-óráig tart. Szegény népünk nyomora nem ismeretlen előttünk. Vármegyénk alispánjának évi jelentése is megdöbbentő színekkel festi a vármegyei szegényügynek rendezetlenségét.

Ebben az évben azonban mintha minden rikitóbb, kiáltóbb színekben tűnnék elő. Eddig csak akkor hallottuk a nyomor vészkiáltását, ha ajtót nyitottunk a szegényekre és szűkölködőkre. Ma, télnél idején kiüti őket az éhség rideg vaczkaikból s ajtónkon kopogtatnak a könyörület nevében segítségért. Az inség előjelei mutatkoznak a látóhatáron.

Tény az, hogy az utóbbi időben az amugy is nehéz megélhetési viszonyok még jobban megsulyosodtak s alig van gazda még az áldott Garam mentén is, ki nem ismerné, az élet nyomorúságát. Az eddig összeszedett kölcsönök kamatlába egészen a törvényadta maximumig emelkedett. Az általános gazdasági válság, a minden téren való üzleti pangás hihetetlen nyomorúságot idézett elő mindenfelé. Gazdáink és iparosaink nagyrésze nem csak hogy a tartozásait után járó kamatait nem bírják fedezni, de a mindennapi kenyeret sem tudják megszerezni.

Nincs kereset, nincs munka! A régi termés elfogyott, eladni való sincs már. A vidéki körjegyzők jelentései szerint egyes falvakon már csakugyan az inség jelei mutatkoznak. A városokban megsaporodott a koldusok száma. Ismeretlen alakok lézengenek az utcákon, hogy felkeltsék a könyörületet szívű emberekben a jobb érzést s az irgalmasság gyakorlására hívják fel. Szóval ma már ott vagyunk, ha

azt nem akarjuk, hogy szegény népünk jó része, mely még az életnek és a munkának megmenthető, el ne pusztuljon, a megmentésére kell sietnünk a rendelkezésünkre álló minden eszközzel!

A városok közönség szűkölködő, szegény iparosai megélhetését az által biztosítva, ha a helyi ipart támogatja. A hazai s főként, — a mily terjedelemben csak lehet, kizárólag a helyi ipar pártolása meg sokat javíthat a helyzeten.

Sokkal nagyobb a feladatunk azonban a kizárólag földmivelés és szőlőmunkából élő kisgazdák és napszámások nyomorával szemben. Ezek számára nincs kereset. Ebben az időben oly csekély a külső munka, hogy a munkások két százalékát sem vagyunk képesek tisztességesen foglalkoztatni. S higgyék el, hogy a télnélenség a legnagyobb veszedelmük ezeknek. Az éhség a legrosszabb gondolatokat támasztja az emberben. Az anarkia és a parasztszocializmus fájának gyökere a télnélenségben és az éhségben leli legjobb erőforrásait. S mit szólnak ahhoz az állapothoz, a mikor már a mi szegény, de békén tűrő barsi népünk is segélyért kezd rimánkodni? Akkor már bizonyára elviselhetetlen a nyomor, akkor már az inség ehhez az utolsó menedékhez kergete a nyomorúság gyermekeit.

Kell, hogy ez az állapot felkeltse a vármegye és a városok vezetőinek éberségét, hogy ideje korán készülhessenek a segítséggel, nehogy azután késő legyen. Első sorban is az inséget csillapítani kell, hogy főgondját képezze a közigazgatásnak. S ha ez annyira, mennyire sikerült, mindent el kell követnünk, hogy a szegény nép legalább némi munkához, keresethez jusson hogy legalább a jogcímét megszeresse a segélyre.

Kormányunk évenként tekintélyes

összeget fordít ezen ügy gyámolítására. Sajnáljuk, hogy ez ideig nem tudtuk magunk felé terelni a kormány jó akaratu figyelmét. Barsvármegyének, mint azt mult számunkban röviden említettük, életbe vágó kérdése az, hogy folyó vizei, a Garam, a Szikincze és a Percz szabályoztassanak. Tudomásunk szerint ezek kivételére vonatkozó tervek is elkészültek. Nem hiszszük, hogy ha vármegyénk alispánja jó akaratulag kezébe veszi ez ügyet, hogy nem sikerülne a kormány támogatását megnyernünk e rendkívül fontos kérdés megoldásában, melylyel egyszersmind a humanizmus iránti adónkat is leróhatnánk.

Léva városának csatornázási ügye szintén megoldatlan. A kivitele most sokkal könnyebbnek és előnyösebbnek mutatkozik s az előbbivel kapcsolatban való megoldása a kezdeményezés és tervezés költségeinek jó nagy részétől megkímélné a város közönségét.

De bár miként fogunk is hozzá az inség megszüntetéséhez, ne feledjük, hogy bis dat, qui cito dat. Valamely nagyobb szabású dolog felett lehet tanácskozni hónapokig, esztendőig, de az éhínség fenyegető szelleme nem tűr halasztást. És a hová egyszer be köszöntött, ott létének nyomait csak az ideje korán nyújtott segítség képes eltüntetni

Tegyük meg hát kötelességünket ez irányban és addig, míg nem késő.

Az ipar és az iparosok helyzete hajdan és jelen időben.

(Folytatás.)

Az iparosok által kérelmezett s 1872-ik évben életbe léptetett ipartörvény a céhrendszerben csakis ezen tulségig fölszigazott önkény uralomnak gátat vetni lett volna hivatva. E törvény azonban nagy meglepetést és felháborodást szült az iparosságban, mert látták, hogy ez nem javított, de ellenkezőleg rontott, az iparosok kezéből mindenjo-

got, még az iparképzésre vonatkozó önkormányzati hatalmat is kivette. A szóban forgó ipartörvénynek már az 1-ső §-a is romba döntött mindent az által, hogy kimondotta: „minden nagykoru, vagy nagykorunak nyilvánított egyén nemre való tekintet nélkül bármily iparágat, ide értve a kereskedést is, önállóan is szabadon gyakorolhat“. A 3-ik §. még a jogi személyeknek is megengedi az iparüzést, ha üzlet vezetőt állítanak.

Ezekkel és a többi §-okkal is minden jóra való törekvést megbénítottak és a „szabadipar“ jelszó alatt a kontárok gomba módra szaporodtak. Nagyon különös az, hogy minden kvalifikáció nélkül hogy lehessen valaki iparos, ha nem tanult és nem gyakorolt semmiféle iparágat? Ez általános elkeseredést szült a tanult iparosokban; annál nagyobb örömrivalgás hangzott a nem tanult fiatal nemzedék ajkán, mely dicsőítette a „szabadipar“, a mi azonban nyaktörője volt, mert az ipar olyannak kezében, kinek tulajképen fogalma sem volt az iparról, nem egyébb mint kés a gyermek kezében.

Az iparos nem boldogulhatott sem segéd személyzetével, sem tanonczaival, mert a „szabadipar“ jelszava nagyon szépen hangzott a füleknek. Megszűnt a feljebb való iránti tisztelet és engedelmség, a legnagyobb fejtelenség és zűrzavar állott elő, mert a kontárok serege egész táborot képezett.

Azon időben még a tanonc sem emelt kalapot az öregebbek vagy mestere előtt, hát még a segéd mily nagy urnak képzelte magát, ugy főnhordta fejét, mint az üres kalász és ugy feszített az utcán, mintha ka:ót nyelt volna; rá sem hederített akár ki előtt ment el, lett legyen az akár a város rendőrkapitánya, nem tartotta érdemesnek, hogy előtte érintse kalapját és üdvözlője, mesterének pirulnia kellett, mikor azt kérdezték, hogy az illető segéd nála dolgozik-e?

Egyszóval az egész fiatalaságot megmetelyezte a „szabadipar“ jelszava ugy, hogy a szociális eszméknek magva ekkor hintetett el. E kor neveltjei ha önálló üzletet nyitottak, s ha jól ment az üzlet, fondor-

TARCZA.

A tükör előtt.

(Egy örült monológia.)

Ketten vagyunk . . .
Egy rémalak, meg — én.
Kisérteit jött megint,
Mint anyai lázas éjszakán:
Midőn a szívem elfelejtém
A büszke lánytól visszalopni.
A büszke lánytól, hol leláncolt
Szolgaként már sok — sok év során
Lábtól tiporva görnyedez . . .
Mindig, mindig eljő a rémalak,
Ahányszor szívem nincs velem,
Ahányszor tárva — nyitva látja
Keblem kertjének ajtaját,
Nagyon jól tudja, nincs a gazda hon,
S betér oda.
Nem titkon, nem miként a tolvaj,
Hanem miként a büszke várur,
Kinek fejében
Széjjel bomlott az óra gépezet, — az ész
Kezén vezetve mormogó, csahos
Vérebait, — a keserveket —
Lelkem csalitjait
Ezekkel szaglászattja fel.
S jaj én nekem!
Jaj a szeiid kis özikének,
— Érzelmimnek —
Közülök egy agyarrá, ha kerül!
Az örült ember tombol és kacag . . .
Segit kutyáinak
A vérszopásban.

Iszonytató vadászat ez!
Mégül a vérem és ellál
Fuló lélekzetem . . .
Hajam meredve áll az égnek . . .
Akár neki!
Iszonytató is az:

Ha egy jó, ép eszű így kénytelen
Az örvöngésnek perceit
Végig nézni — tehetlenül!

Imé megint kísért . . . Még
A tükrömből is az ő
Kegyetlen arca néz felém . . .
Ni! hogy vigyorog most! Tán örül, hogy újra
Előtte áll az áldozat . . .
Most meg mereszi a szemét,
Gyilkolni mintha volna kedve . . .
Engem akarsz-e meggyilkolni? Héj!
Felelj! . . . Ne bámulj ostobán! . . .
Hiába huzod össze homlokod . . .
Fogad csikorg? . . . Mit bánom én!
Hisz nekem nincs mit már elvesztemem.
Neked adom, ha kell, a szívem is,
Fuladj meg rajta, mint az éhes eb
Mohó kecon, mit lopva lelt.
De várj csak még pár pillanatra,
A mig a büszke lánytól elhozom,
Mert vissza lopni kell még szívemet.
Szívem se kell? . . . Miért jöttél tehát? —
Beszélgetésre csak?! . . .
Hahah! Bohókás fickó vagy nagyon,
De sajuállak érte végtelen.
Mit is tudnék beszélni veled?
Te örült, kősa proletár,
Kíhez csiamáját törli mind, aki
Ép észszel bír, — de érző lelke nincs!
Érző szívem nincs most nekem sem!
Eredj utánna, hogy ha kell vele
Beszéljed. Én nem értem
Meg a rögeszmék labirintusát,
A melynek utján elbolyongsz.
Keblem világa szép, derült ég,
Felbőnek hire, hamva sincs rajt
S örök — szeliden ugy mosolyg le
Azúr arczáról a tudás . . .
Égbolt a te kebled világa is? . . .
Igen, igen, szegény, égbolt az is
De rajt a felhők szennyest tábora
Örök chaoszban fel-le hömpölyög,

Miként a zugó, piszkos áradat,
A melynek lejtje nincs és önmaga
Körül forg örvény tölcserivel . . .
És magával mindent, mindent elsodor,
Mi jó, mi szép!
Miért a kebleden a szép virág?
Hisz piszkos hullámaid között
Elveszti illatát
És szüzi szépségét is ugy?!
Honnan raboltad el? — Szólj! . . .
Párja mellől talán,
A melynek illatában adta
A szív adóját . . . ?
Emléke kaptad? . . . Óh fiú!
Tehát te még emlékezel?
Szép volt a multad? Oly kies talán.
Kell visszatérned hozzá önkéntelen?
Szegény örült! . . . Tudod a mult mi?
Szennyest fehéremű,
A mit nagy undorral vetünk le, hogy
Aztán a nagymosás után
Ismét fehéren öltünk föl magunkra.
De az öreg mosónőt — az időt —
Hálózd körül és fizesd ki jól
Lelked aranyából fiam,
Óh mert különben megcsal Álmodul,
Vagy más rongyát cseréli el veled
Avagy tied lesz tán a gyolcs,
De szennyesebb, ha visszakaptad
Mint volt előbb — mosás előtt,
Hallgass reám — én bölcs vagyok!
A bölcseségem szép ajándok,
Az élet adta, mely veled
Oly csúful elbánt,
Reám, ha hallgatsz, meg boldog is lehetsz!
Fehér hajad megbarnul újra,
A sok barázda szépen elsimul
S a homlokod a glóriától
Fog majd sugárzani.
Kérde: enyimről mért hogy elmaradt?
A boldogság egyéni jó,
Kit-kit saját óhajja boldogít

S a vágy, ha ez nem oly nagy,
Hogy a kalitba féni nem tud,
A mit neki lakásra szántunk . . .

Hazudsz, zsvány! habár okos szavakkal.
Vágyam sosem volt messze-szállóbb,
Miként a tér, mit átölel karom,
Mégis mindig boldogtalanság
Jutott osztályrészüll csupán . . .
Nem vágytam én a büszke lányra sem
Csak egy parányát kértem én
Gögös szívének,
Csupán csak egy atomját,
A mennyit ad a koldulónak is . . .
És ő soha, soha!
Kevés az, annyit sem adott!
Mit ámsz hát, te bölcsék bölcs te?!
Hazug zsvány eredj mellőlem!
Engem nevezsz örült bolondnak
S te a bolondok ős királya vagy!
Álbölcselet minden szavad,
Nyakat kitörni kész . . . Szaladj!
Nehogy kezem véredbe mártsam
Ki Judása vagy önnön magadnak.
Eredj mellőlem el, de messze, mert
Hitem reá, hogy összetörlek
Miként egy bűzhödöt záptojást, te rongy!

Imigy dühög a rémalak felém
Kéklő ajkán tajtékat tur a düh,
Véres mezőben szikráz a szeme . . .
Nem! Nem birom már én se így tovább!
Elhagy a jó, a higgadtaság s az ész.
És rá kiáltok zord-vadul:
„Folyjon tehát a vér!“ . . .
Fej ront a fejnek im' szilaj,
Ez koppan, az recseg . . .
Felfordul a világ
A nap is el sötétül . . .
S az üszetört tükör előtt
Vérző homlokkal halva fekszem — én!

Torbágyi-Thurner József.

kodó élelmességgel saját hasznukra egész flegmával engedték csödbe jutni, nem törődve az üzlettel, sem a maguk becsületével, hogy csak hitelezőiket kijátszassák és maguknak vagyont biztosítsanak.

Ezer szerencse, hogy az 1872 évi szabad ipartörvény nem tartott soká, de azon 12 év alatt is nagy rombolást idézett elő, tisztelet a kivételeknek, — de ha tovább tart, akkor ma napság alig lenne iparához oda adó kitartással és becsületérzessel ragaszkodó iparos. „A mesterség aranybány.” — megérdemli a küzdést és kitartást, még akkor is, ha az illetőnek némely időszakban kis anyagi hozzájárulásába is kerülne, mert van idő, a mikor többszörösen megtérül a kis áldozat.

Mint hogy belátták az iparosok az 1872-évi ipartörvény káros voltát, s sürögősen kérelmeztek újból a törvény módosítását. Azonban minden sürgetés daczára az új ipartörvény csak 1884-ik évben lépett életbe. Az új ipartörvény majdnem egészen az 1872-ik évi ipartörvény alapján készült, és ez szomorúsággal töltötte el az iparosokat, daczára annak, hogy az új törvénybe az ipartestületi üdvös intézményt ékeltek be, a félelem megzálta iparosság országszerte vonakodott elfogadni az ipartestületi intézményt és az nagyrészt annak is tulajdonítható, hogy a törvény nem teszi kötelezővé az iparosokra, hanem önkényükre bizza annak megalakítását. Nem vették komolyan a dolgot és azt gondolták, hogy ez a kormány csak ideiglenes intézkedés; sőt abban a reményben ringatóztak, hogy ez még rövidebb életű lesz, mint az 1872-iki. E remény immár 16 éve nyert megvalósulást; pedig az iparosok kezdettől fogva fölemelték szavukat, a mint ezt az országos iparos kongresszusok programjából láthatjuk. Ha a programponok üdvös megoldást nyerne, akkor még a czéhrendszernél is sokkal jobb és áldást hozóbb törvénye lesz az iparosságnak.

Hogy mikor készül el ez üdvös törvény az még idők kérdése! De ha az iparosok még tovább is egymástól elszigetelten maradnak és nem tömörülnek ipartestületekké, ha egyesült erővel nem állanak részen az új törvények elkészítésénél, bizony hiába való lesz az iparosok minden javjeszékelése és a kormánynak minden jó indulata.

(Folyt. köv.)

Egyesületi év.

A „Körmöcbányai-Széchenyi-Egyesület” február 17-én tartotta évi rendes közgyűlését Jankovszky Demeter főrel. isk. tanár elnökölte alatt.

A zelizi jubilaris ünnepély.

Ezen szép lélekemelő, minden izében tanulságos ünnepély hatása alatt írom e sorokat, még el sem feledve, ki sem pihenve a nyújtott élvezetek maradandó benyomásait.

A barsi evang. reform. egyházmegye tanító testülete adta ékesen szóló jelét életrevalóságának, minden jóért, szépért hevülő tevékenységének s mindenek felett annak, hogy mire képes ez a számban csekély, anyagiakban nem egyszer mostoha helyzetben levő, de a közérdekért, az utódok a késő ivadék boldogságaért, jóléteért mindenkor áldozni, tenni kész testület.

Tanítói gyámoldájok 100 éves emlékünnepélyét ülték, rendezték tüzzel, hévvel, az ősök, az alapítók iránti kegyelettel, s a tovább fejlesztésnek, szilárd s eltökélt szándékával!

Száz év! Száz hosszú esztendő, mennyi szalma láng, hány nagyhangú lelkesedés aludt ki, hány korszakot alkotni látszó vállalkozás fényes reményeire borult örök feledékenység... eltemette az idők parányi porszeme... mint azokat az örök időkre szóló piramisokat egyre jobban... mélyebben temeti el a Zahara sivatag homokja, az idők az örökké valóság szakadatlanul hűmpölygő árja! És az a kis egyesület... ez a csekély s anyagiakban szegény testület a maga alkotását... azt a parányi mustár magot, melyet egy lelkes gondolkozású ember korát messze megelőzve hintett el; nagy fává, viruló tenyésztetté növelte fel ágai alatt menedéket, oltalmat ad ez nem egy sorsüldözött elhagyott gyámoltalan árvának, hajléktalan özvegynek!

Sohasem felejttem el most is előttem a kép, talán nem is megfelelő és alkalomszerű ez a szép lefolyású örömteljes ünnepély áttekintése után igaz hideg téli napon, a mikor a komoran zugó téli szél nemcsak búsos regéket regélt, de megfagyasztotta

Elnök kiemeli, hogy az egyesület 41 év óta teljesít hazafias, társadalmi és kulturális missziót s konstataálja, hogy az 8 28 évi elnökösködése óta nem tapasztalt nagyobb érdeklődést, pedig az egyesület napok óta él, mint a lefolyt évben, a mit köszönve a tagoknak, a gyűlést megnyitja.

Riszner Ede polg. isk. tanár egyetemi titkár olvassa fel ezután szerény jelentését, melyben igazán került mindent, a mi dicsekvés vagy frázis akarna lenni s ime mégis mily tartalmas:

Jelentés a Körmöcbányai Széchenyi Egyesület 1900. évi működéséről.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Nézzünk végig a lezajlott év alatt kifejtett egyesületi munkásságunkon s lássuk, mennyiben feleltünk meg a közönség kívánatának s igényeinek s mennyiben az alapszabályok által elének szabott követelményeknek.

Egyesületünk fennállásának 41 esztendeje volt a múlt év, nevezetesebb, fontossabb minden más évnél. mert bár évek hosszu sora óta Körmöcbánya közönségének nagy nemzet irányban való művelését és szórakoztatását vallotta czéljának s így valójában már régen magyar közművelődési egyesület, neve idegen lévén, a múlt évi közgyűlésen közlekedéssel magyar nevet adtunk neki az alapszabályokat magyarítottuk s az egyesület magyar nemzeti irányban való működését az alapszabályokban még határozottabban, még élesebben kijelöltük. Szóval, egy valóban a magyar közművelődésért küzdő hazafias s törekvő egyesületnek minden kellékeivel elláttuk. S hogy ez nem pusztán írott malaszt maradt, arról a tények fényesen tanuskodnak. Hazafias vállalatok, nemzeti ünnepélyek, magyar színészet s különösen az iskolaügy nemcsak erkölcsi, mert jó tanáchoz kalács is kell, hanem anyagi támogatásban is bőven részesültek.

Egyesületünk a múlt évben mindössze 8-szor nyújtott tagjainak szórakozást és szellemi élvezetet. Rendezett: Három táncszertélyt, két koncertet, két színelőadást és egy nemzeti ünnepélyt tartott.

Tanügyi czélokra áldozott 140 koronát. Egyéb humanus czélra 90 koronát.

A jelentés utána pénztárnok tudatja, hogy 970 korona évi felesleg mutatkozik a pénztárban, tehát az egyelet anyagilag erős.

Majd az elnök az iskolák segélyezésére kéri a választmány felhatalmazását s ezzel a közgyűlés tulajdonképeni programja ki volt merítve s ezt a tisztújítás követte.

Hanem az indítványok során az érdekes elnök iránt való elismerés kérdése, mely aktualis lett volna már három évvel ezelezt a 25 éves elnökösködés évében, került szóba s a közgyűlés Kóródy Miklós indítványát fogadta el, miszerint a folyó évben Jankovszky Demeter tiszteletére egy rendkívüli jubilaris ünnepély rendeztessek s ennek rendezésére 5 tagu bizottság küldetett ki.

Ez a közgyűlés.

Csupán egy ket megjegyzést fűzünk ehhez.

Az egyesület 41 éves, tehát 1860-ban,

az ember ereiben a keringő vért amint a mi szépen fejlődő városunk Lévának, utcáin mentem, és jól felöltözve is reszkettem a nagy hideg miatt, szemközt látok jönni fektetés ruhába öltözött idősebb nőt... a gond... Az aggodalom rut le halavány arczáról vékony fekete nagykendőcskéjét... meg... meg rigázta a kíméletlen szél, mintha le akarná tépni, szagatni róla, hogy ne legyen az a hitvány pókhál sem, melylyel annyira, mennyire takargathatta magát! A reszkető hidegség... a kegyelem fillérre szoruló elhagyatás... halavány bánatos képe volt a nő... igaz szegénységben elhalt, nagy családot hagyott tanító gyámol nélkül maradt özvegye! Óh mint koszorus írónk legközelebb írja, az a kenyér... melyet mi válogatott étkeink mellé izelőlőül használunk, hány ezer... meg ezer embernek képezi mindennapi táplálékát, egyedüli élelmét!

Bizony a s néhány forint, az 50—60, majd 120 frtra rugó segély, melylyel a gyámolda évek hosszu során át gyámoltjainak ad és adott, öröm... béke... sokszor élet... minden... volt azoknak a szűkölködőknek! — Áldás rátok... rég nyugvó porok! emlékeiteket örökre őszik évkönyveitek, örökre halhatatlan az... mert a halás könyvek... a rebegő hála fohások a megvizsgált sóhajtások, csodás hatalma, varázs ereje daczol az idők, az enyészet romboló hatalmával!

De talán nem is tudja e b. lapok olvasó közönsége, hogy kik is lehettek azok, a kik nem tudom egész hazánkban a legelsőktől gondoltak magukon az ő érdekeiken, személyükön kívül, másokra, a késő korra... a jövő nemzedékre is.

Igénytelen, egyszerű alakok... azok a szegénysorsu legelső nemzet napszamosai a hazai kulturának, ennek a mi akaraterős törhetlen tevékenységű felekezetiünknek elő-

még nem alkotmányos időben alakult. — Czélja volt, hogy az emberek magyarul tanuljanak. — Aztán lett mulatságokat rendező egyesület. Tagsági díj 12 korona. — Alapszabályait 1900-ban revidálta s azok miniszterileg jóvá vannak hsgyva. — Czime ezelőtt „Concordia” volt.

Alapszabályából közöljük a következőket.

1. §.

Az egyesület czíme: „Körmöcbányai Széchenyi-Egyesület”.

2. §.

Az egyesület czélja: A közművelődésnek hazafias irányban való fejlődésére és a társadalmi élet előmozdítása.

3. §.

Ennek a czélnak elérésére az egyesület a., népszerű tudományos előadásokat, műkedvelői színelőadásokat ének és zeneestélyeket és táncmulatságokat rendez. b., Anyagiilag is támogatja a közművelődést (iskola, színészet stb.)

4. §.

Az egyesületnek hivatalos nyelve magyar. Mindenki láthatja a kinek egy csepp esze van, hogy ez az egyesület egészen, tövestől, nyelelőlt Körmöcbánya társadalmából nőtte ki magát.

Színészek támogatására az utolsó három évben valami 900 koronát adott s köztük Jászay Mari művésznőt is elhívta. A színészeket úgy szokta támogatni, hogy 50—60 frtot fizet egy előadásért, aztán a mellékkiadásokat hordozza, a szegény színigazgatók szerfelett való boldogságára.

Ezek után azt vagyok bátor kérdezni: Van-e szükség Körmöcbányán más „Magyar Egyesület”-re. És indokolt-e a társadalmat megosztani?

A „Bars” cikkezőjét vád nem érheti, hogy eme kérdésekre úgy felelt, a hogy felelt.

n. r.

Különfélék.

— K. Hegyessi Mari, a nemzeti színház kiváló művésznője a héten két napig volt szívesen látott vendége városunknak, hogy művészetében bennünket is gyönyörködtessen. E hó 21-én érkezett városunkba az állomáson a város nevében Bódogh Lajos polgármester és a színtársulat igazgatója Hidassy Kálmán fogadtak. A művésznő, tegnap és tegnap előtt színirovatunkon méltatott két előadásban lépett fel s iránta mindkét alkalommal frappaus módon nyilatkozott meg a közönség elragadtatása és rokonszenve művésze és vonzó személye személye iránt. Tegnap setakocsizást tett városunkban, s a város fekvéséről, fejlődéséről elismeréssel nyilatkozott, különösen pedig kedvezően emlékezett meg a nek magyaros vendégszeretetről s igen sajnálta hogy tovább nem időzhetett körünkben, de el kell utaznia, mivel mar ma este játszik a nemzeti színházban. Abban a reményben vesszünk bucsut a kedves művésznőtől, hogy talán még nyílik alkalom a viszontlátásra.

örsei... legbuzgóbb apostolai... most is előttem vannak... gyermekkorom boldog napjaiból, — melyeket még mindég édes örömmel mereng a szív... a lélek, — látom a fakó... színehagyott ruhába öltözött rector uramat... hosszu száru pipájával, ... melybe mi a kedvencek és kiválasztottak... büszke önérettel szedegettük a sz... tanítói kert kis lombozatu megfáiról... a hamisítatlan, soha fincz kezeibe nem kerülő... pompás illatu megfalevelet... és törögettük, száritgattuk, kitűnő burnót-nak a leander remek illatu virágait!

Nem tudom kezét fognának-e veletek rég idők tisztas alakjai... annyi szép és nagy törekvések lelkes uttörői a mai kor, a mai nemzedék kéayén nevelt gyermekei, kik ha jól tudom egyenesen Egyiptomból hoztják a szivarka papirt... és Kisázsziából a legfinomabb török dohányt!

De hová visz, messze elvezet a képelet, a tegnapiak történetét kellene megírnom, és rég idők emlékeit bolygatom, hányom fel... míg az olvasó egyszer csak unottan teszi le kezéből családott érzéseit a lapot!

Összejöttünk... összesereglettünk tehát Zelizen, az ottani tisztikar és előzékeny közönség által rendelkezésünkre bocsátott fogatokon hajtva be a jó, öreg vendéglőbe... mely nem is sejtette, hogy falait szeretné kijebb tolni, szétverni a türelmetlen vendégsereg! — Délután 3 órakor kezdődött a diszközgyűlés, a jubilaris ünnepély, a mi gyönyörűkét egyházi énekünk talán inkább himnuszunk eléneklésével, csaknem az összes tanítói kar, igen sok lelkész és világi érdeklődők jelenlétében. Egyházmegyénk ékes szavu esperese mint a közgyűlés diszelnőke rövid megnyitója után Végh István a tanító egyesület tevékeny... ügybuzgó elnöke olvasta fel mély buvárkodással összeeszedegtetett 100 éves történetét

Léva város közönsége mindig a legkellemből érzeléssel fog visszaemlékezni a körünkben töltött idejére.

— Városi képviselőválasztás. Léva város választó polgárai e hó 22-en választották meg az új városi képviselőket. A választás iránt elég élénk érdeklődés mutatkozott. Az I. kerületben beadott 173 szavazat, melyből képviselőtestületi tagoknak megválasztottak: Lakner László 153, Svarba József 128, Tokody Imre 120, Sugel József 88, Richter Ferencz 81 és Hraszkó Károly 63 szavazattal rendes, Turpinszky József 48 és Forgacs Mihály 32 szavazattal póttagoknak. A II. kerületben szintén 173 szavazatot adtak be. Ebből Ghimesy János 103, Takács István 99, Szemeredy Lajos 77, Presztolánszky Béla 74, Tonhaiser József 65, Krizsányi Károly 59 szavazattal rendes, Bándy Endre 55 és Knapik Miklós 51 szavazattal póttagoknak választottak meg. A III. kerületben 123 választó szavazott. Ebből dr. Kersék János 118, Szemeredy Lajos 118, Vaczy Jónas 103, Kis M. Pál 66, Kovácsik Samu 55 és Racz József 47 szavazattal rendes, Dainoky Lajos 31 és ifj. Galambos István 28 szavazattal póttagoknak választottak meg.

— Installáció. A barsi ref. egyházmegye f. hó 21-en tartott közgyűlésében iktatta be hivatalába újonnan választott főgondnokát, Kovács Sebestyén Endre nagybirtokost. A közgyűlést megelőző istentisztelet után az új főgondnok letette a Patay Karoly főjegyző által felolvasott esküt. Ezután Juhász Pál esperes üdvözölte a főgondnokot, ki nagy tetszéssel fogadott beszédében köszönte meg az egyházmegye bizalmát, a hitelet emelését tüzven ki celul s ebben munkájában a tagok támogatását kérven. Ezután az elnök bejelentette, hogy az új főgondnok 1000 koronas alapítványt tett a lelkész és tanítói gyámolda javára, melyet köszönettel fogadtak. Patay főjegyző indítványára a főgondnok székfoglaló üszedet a gyűlés jegyzőkönyvbe iktatni rendelte. Mire a napirend következően elfogadta a gyűlés a városi ref. iskolának a közseg által 25 évre leendő berletre vonatkozó szerződést. Vegül a kis-zecei ref. egyház részere, mely hat pályázó közül ketszeri felhivas dacára sem választott tanítót, utkos szavazás utján az egyházmegye Akucs Béla kis-kálnai tanítót kirendelte. Megelőzőleg a közgyűlés Antal Gábor püspököt, Daranyi Ignacz földművelődésügyi minisztert, Tisza Kálmant és az új főgondnok családját tavrátatj üdvözölte. — A közgyűlés után az új főgondnok ebédre hívta meg a gyűlés tagjait. A kedélyes hangulatban lefolyt ebeden először is Juhász Pál esperes emelt poharat a főgondnok egészségére, ki viszont az egyházmegyét köszöntötte fel. Az ebéd alatt érkezett Daranyi következő távirati válasza a főgondnokhoz: Fogadd mai ünnepélye beiktatásod alkalmából legmelegetb szerencse kívánataim nyilvánítását. Engedje a gondviseles hogy a kettős enokseg bóics vezetesed alatt az egyházmegye a viragzásnak legmagasabb fokára emelkedjek. Daranyi Ignac. — Antal

a gyámoldának, — 1800-ban keletkezett ez Török Pál k.-kálnai lelkész indítványára egyszerre a lelkészi gyámoldával, békésen testvériesen megférve egymással... kezdetben 35 tag aláírásával évi 2 frt befizetéssel. — S ma ez a csekély kezdet több mint 50 ezer koronára nőtte ki magát, hirdetve a kezelők különösen a mostani pénztárnok kiváló buzgóságát, ki rövid 10 évi kezelés alatt csaknem megháromszorozta a gondjaira bizott összeget. Az ünnepély esperesünk bezáró szavaival s a megjelent képezdei igazgató urhoz intézett meleg üdvözölő szavaival, majd annak lelkes... együttérzéstől viszhangzó válaszával ért veget!

Este 7 óra után kezdődött különösen a diszes... előkelő hölgyközönség által forró óhajttással várt, kellemetes szórakozással kecsgettető, változatos programot hozó vidám, mulatság, élvezetes gyönyörűség!

Csak az igazat mondom, ha azt írom, hogy minden tekintetben várakozáson felül sikerült. — Nem is szólok az anyagi sikeréről, melylyről bizonynyal be fog a nyilvánosság előtt is számolni a fáradhatlan elnökség... páratlan volt az erkölcsi eredmény melyet derék tanítókarunk elért és kivított magának.

Az énekkar érzeléssel énekelt, lelkünet mély érzésre keltett darabjai, a zenekar igazán precíz, szabatossággal, hévvel, lélekkel előadott kiváló érzeléssel összeválogatott darabai osztatlan tetszést arattak, s megérdemlett elismerést nyerjenek.

Főleg a zenekar valóban elragadt bennünket. — Ugy a tagok, mint a vezetők a legnagyobb méltánylást érdemlik meg, hogy rövid idő alatt, — a vármegye minden részéből összejöve, — ilyen a legnagyobb igényeket is kielégítő élvezetet nyújtottak. — De nem is fukarkodott a közönség a tapasztalásokban, melyekből bőven kijutott a prog-

Gábor püspök a következő távirata: „Szives üdvözlőket köszönöm. A beiktartott egyházmegyei gondnok urra, közügyeink terén kifejtendő buzgó működésére s ennek folytán a barsi ref. egyházmegyére isten áldását kérem. Antal Gábor püspök. Felkösztöt mondta még Pólya Lajos ölvédi, Patay Károly főjegyző, nagy-szecei lelkész, Szabó Lajos tanácsbíró, Akucs Lajos bajkai pap, Vég István, löki tanító, Kovács Sebestyén Lajos kir. ügyész, dr. Kersék János a lévai ref. egyház főjegyzője, Sándor Benő lelkész, stb.

Pénzügyőrök bálja. A barsmegei pénzügyőrök farsang utolsó napján, kedden ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben jól sikerült táncmulatságot rendeztek Lévaú az Oroszlán szálló termében. Előkelő közönség volt jelen, mely a lady patronesse Eckerdt Elekné urnó megjelenése után nyomban megkezdte a táncot s a legjobb kedvvel játa kivilágos kivirradtig. Derék pénzügyőrökön első bálja volt ez, de hiszszük, hogy nem utolsó. Jelen voltak: Asszonyok: Eckerdt Elekné védnök, Altman Antalné, Belcsák Lászlóné, Bahil Edéné (Ar.-Maróth), Barkóczy Barnabásné, Faragó Samuné, Franciszcsy Jánosné, Frisch Sándorné, Fejes Elekné, özv. Gyurcsinka Károlyné, özv. Heyer Vilmosné, özv. Henyei Elekné, Jakab Sándorné, Jenei Bertalané, Koskó Jánosné, Krizsanyi Károlyné, Kacsanyecz Kálmáné, Korber Robertné (Verebély), Markus Józsefné, Medzihradzsky Jánosné, özv. Nehasil Károlyné, Nemeth Sándorné, Oszuska Istvánné, özv. Piroka Endréné, Szabó Istvánné, Szabó Károlyné, Szauder Viktorné, Szadky Karolyné, Szehtlik Istvánné, Tonhaiser Mihályné, özv. Csekei Gyuláné, Pólya Andrásné. Leányok: Eckerdt Laura és Irén, Bay Emilia, Belcsák Toni és Miczi, Balogh Jolán, Bachil Jolán és Aranka (Ar.-Maróth), Altman Stefania és Gizella, Franciszcsy Margit és Aranka, Gyurcsinka Irén, Jakab Erzsike és Juliska, Hayer Irma, Koskó Mariska, Krizsanyi Vilma, Kozma Irén, Maisei Róza, Nehasil Vilma, Ondrejkovics Mariska, Oszuska Anna, Piroka Matild és Gizella, Szabó Anna és Ilona, Szladky Mariska, Szehtlik Mariska, Tonhaiser Mariska, Paik Izabela.

Kiegészítés. A „lévai nőegylet“ által febr. 9-én rendezett jelmezestélyre felülfizettek még: Farkas László Felső-Baka 10 kor., Kovács Sebestyén Lajos Ar.-Maróth 10 kor. s így a múlt számban kimutatott 668 k. 47 f. 688 k. 47 fillérre emelkedett.

Gyászir. Pásztor Elek garamikolai ref. tanító a sors keze mérhetlen csapással sújtotta, a mennyiben e hó 16-án a legszebb reményekre jogosító fiának ifj. Pásztor Eleknek holttestét fogták ki a Garamból. A boldogtalan fiatal ember már tavaly is megkiserlette az öngyilkosságot. Ugy látszik tettet pillanatnyi elmezavarban követte el. Holttestét e hó 19-én helyezték örök nyugalomra, a mely gyászba borult család a következő gyászjelentésben tudatta

ram egyik pontjában, az induló szerzőjének Nyitrai Nandor urnak, kinek fülbemászó, megragadó szerzeménye még nem egyszer fog visszhangozni a figyelmes hallgató emlékében.

Csak az elismerés hangján szólhatunk a többi szereplőkről is. — Az elnök Vég István felolvasása a magyar nőkről a töle megszokott szellemességgel tanítva mulattatta a sziveson figyelmező diszes hölgy közönséget, ugy szintén a tót táncmester reproduciálója... is hangos kedvre derített nem egyszer bennünket. — Juhász Jenő „Vén cigány“ szép és meglepően sikerült előadása volt Vörösmarty e felette nehéz remek darbjának. — A kurucznoták is szivig hatotak, a pompás és üde hang... lebilincselte... megragadta érzéseinket.

A műsor befejeztével társas vacsorához ült az egész közönség. — Zsufolva volt a terem, vagy inkább szoba... elfoglalva minden hely... a hölgyek diszes koszoruja türelmetlenül várta a végét... hogy a tánc isztelőjének is hódolhasson. Foly isztán kivilágos... kivirradtig... vagy még azon túl is talán. Kedvvel... tüzrel... A szűk terem zsufoltig megtelt tánczó párokkal. — Sok ábránd... sok édes remény... tündér-képek miket ártatlan női szivek alkotnak beteljesültetek-e? alakot öltöttek-e?

Kitudni, kisedni... kiválogatni a diszes koszoru szebbnél... szebb, kedvesebbnél, kedvesebb virágait, — fölemlíteni a megjelentek bájos névsorait. — Ahhoz nem való... és gyenge az én tollam... meghagyom másoknak e kellemetes kötelességet, s bezárom soraimat amaz óhajással hogy a mi tanítótestületünk, mely mindenkor tanujelét adja minden jóért szépért hevülő lelkesedésének... haladjon... fejlődjön... törjön a régi nyomokon mindig... elébb... elébb. Szolgálja ezzel felekezete s mindenek felett édes hazánk nagy és magasztos szent ügyét.

az ifju halott tragikus esetét: Pásztor Elek és neje szül. Nagy Gizella, ugyszintén gyermekei: Kálmán és Károly; valamint nagyanyja özv. Pásztor Bálintné és az összes rokonok nevében fájdalmas szívvvel jelentik feledhetetlen fiuknak, illetve fivérüknek és unokának: ifj. Pásztor Eleknek f. évi február hó 16-án, életének 19-ik évében történt gyászos elhunytát. A kedves halott földi maradványai f. évi február hó 19-én délután 2 órakor fogtak a garam-mikolai sirkertben ev. ref. szertartás szerint örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Garam-Mikolán, 1901. febr. hó 18-án. Béke lengjen porai felett!

Névmagyarosítás. A rendt József, lévai jó nevű fodrász a belügyminiszter engedélyével nevé „Nagy“ ra magyarosította.

Jegyzőválasztás. Nagy-Salló nagyközség közönsége e hó 21-én megejtett választás alkalmával a község jegyzőjévé egyhangulag, nagy lelkesedéssel Gál Dániel eddigi II. jegyzőt választotta meg. Benne Nagy Salló egy szorgalmas és törekvő fiatal munka erőt nyert, ki már régóta bírja polgártársainak bizalmát.

Eljegyzés. Nagy József, lévai törekvő fodrász, jegyet váltott Makacs Juliska kisasszonynyal Makacs József Léva városi tisztviselő kedves leányával.

Polgárbál. A lévai református gazdák szokásos farsangi mulatságukat e hó 18-án tartották meg az oroszlán-szálló nagyszobájában a ref. toronyóra felhúzási költségeinek fedezésére. A mulatság hagyományos szokás szerint a legjobban sikerült: a táncterem a zsufolásig megtelt. Megjelent mindenki, a ki kezét és lábát mozgatni tudta. Volt is olyan jó kedv, hogy a felkelő nap is még számos tánczot látott a „szála“ közepén. A mulatságon az intelligens közönségből is számosan jelentek meg.

Közgyűlés. A besztercebányai kereskedelmi és iparkamara f. évi február hó 27-én, azaz szerdán délután 3 órakor tartja rendes közgyűlését.

A választási jegyzékek. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter valamennyi központi választmányhoz rendeltet intézet az országgyűlési képviselőválasztók 1902. évre érvényes névjegyzékének kiigazítása tárgyában. E rendeletben a miniszter felhívja az összeíróküldöttségek figyelmét a törvénynek azon intézkedésére melynek értelmében ugy az ujonnan felvetekről, mint a kihagyottakról községenként külön névjegyzéket tartoznak készíteni, ezenfelül azokat, kiket a választók sorából kihagyandóknak találtak, erről a kihagyás okának közlésével írásban értesíteni kötelesek. Ezenkívül a választókerület összes választóinak ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt közszemlére kitetetik a központi választmány székhelyén. Az egyes város vagy község választóinak ideiglenes névjegyzéke, a kihagyottak névjegyzékével együtt az illető városban, községben vagy körjegyzőségben szintén közszemlére kitetetik. — Felhívjuk e belügyminiszteri rendeletre a vidéki választók figyelmét, különösen figyelmükbe ajánljuk a kihagyottak jegyzékét és azokat az írásban közlendő értesítéseket, melyeket az összeíró küldöttségek a kihagyottaknak küldeni kötelesek. A jegyzék kiigazítása iránti felfolyamodásoknál ne mulasszák el a felfolyamodványhoz odacsatolni a kihagyás okairól szóló írásbeli értesítést.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai megyei Gazdasági Egylet által a folyó évben rendezendő XIX-ik nemzetközi érsekújvári nagy lóvásár, ugy mint minden évben május hó első hétfőjén s az ezt közvetlenül megelőző vasárnap délután, vagyis május hó 5-én délután és 6-án fog megtartatni. A vásár igen élénknek ígérkezik, mert a külföldi lókereskedők nagyobb mennyiségű lovat szándékoznak vásárolni. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők.

APRÓBÁGOK.

Rovatvezető: ZUHANY.

Nagy kár. — Harap a kutyája, vendéglős ur? — Nem harap az, kérem alásan. — Hm! Nagy kár!... megpróbáltam volna, hogy meg tudná-e rágni ezt az előmbé tett rostélyost.

Színház.

Szombaton e hó 16-ao Mader Raoul a „Kadét Kisasszony“ című új operette került színre. Látszott hogy e kis meséjű, de kellemes zenéjű operettet hirtelenül és szükségéből vették elő, ugy hogy főpróbának is alig vált be, miért is ezuttal bővebben nem is foglalkozunk ezen darabbal, mert közelebből ujjalag színre kerül, s akkor a szereplők — beleértve a karmestert és a rendezőt — tőlük telhetőleg megismertetik a fényes premiérnek szánt operettet.

Vasárnap, hétfőn és keddi napokon táncvigalmak miatt a színelőadások szüneteltek, s így három napi pihenő után, színházlátogató közönségünk némi reményekkel ment szerdán este a színházba, a midőn Rákossy — Szabados „A Bolond“ című, közönségünk előtt előnyösen ismert operettet Vid a Etelka az egyedüli kedvelt primadonna jutalomjátékául adták elő, kevés dicséretet érdemlő előadásban, maga a jutalmazandó sem volt kellően diszponálva, de legalább törekedett, a mit — Sárkózyt kivéve — többiekrol nem állithatunk. Sárkózy igaz művészettel és ambícióval ala-

kitotta a czimszerepet s erős tapsra ragadta a közönséget.

Csütörtökön Szigligeti „Szökött Katona“ című örökbecsű népszínművét adták elő igen kevés, de annál hálásabb közönség előtt, elég jó előadásban, melyben Vid a Etelkát, Julcsa és Sárkózyt, Gergely szerelmes kovácslegény, valamint Nádpatakyt Völgyi ezredes szerepeiben az ifjuság zajosan megtapsolta.

Szerdán a színházhoz távirati hír érkezett, hogy Káfkáné — Hegyessi Mari a bpesti nemzeti színház nagy művésznője körünkbe érkezik, a ki két felleptővel a színházlátogató közönség felvillanyozására s vidéki pályatársai lelkesítésére két oly alakítást mutat be melyekre csak is ő képes, azzal az erővel és csaknem utolérhetlen művészettel a mely őt jellemzi, de közönségünket is a színház látogatására, színésztársait pedig nagyobb buzgalomra serkentse.

Pénteken Sardou Fedorája volt az első fellepte melyben művészetét ragyogtatta a czimszerepben, oly hatalmasan, hogy egy-egy partnere bár jól tudta szerepét elbámulva akadozott, de csak addig, míg a művésznő ihlete reájuk is ragadt, s már második felvonástól kezdve szokatlanul jól gördült minden szerep.

A művésznő Fedorája ismeretes közönségünk jó része előtt, s így azt ujjalag méltatni vagy azt felhozni alig lehet, bár meglátszott kissé rajta az ut fáradalma s a színpad hiányossága különösen a kitérő szenedelyekben.

Kálmár Ipanoff szerepében bebizonyította, hogy ha partnerére talál — mely beleje is ihletett lehel — megállja helyét, sőt talán csakis ily szerepekre termett, — bár ezuttal az utolsó jelenetben őt is egy kissé cserben hagyta — a hang. De Sireux szerepében Radnair a alig ismertünk reá, a ki jelét adta, hogy ilyen szerepekben sokkal jobb tud lenni, mint ezer másban, De Gretschné rendőri szerepe Sárkózynek nem igen való, maradna ő meg csak azokban a szerepekben a hol jelét adta művészetének. Márkus Ilona Soukareff grófnő bágadt volt, pedig sokszor láttuk már, hogy igen jó is tud lenni. A többiek jó részt tudták szerepüket.

Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy ezen előadásban a lévai aranyifjuság távollétével tündökölt. Hol az az ifjuság, melynek legelső sorban kellene tudni lelkesedni s jelét adni? hogy vendégszeretetét legalább annyi tisztelet nyilvánítással jelezné, hogy jönne tapsolni s lelkesíteni azokat is a kik már-már szégyenkeznek lelkesedni is.

Tegnap szombaton K. Hegyessy Mari a „Czigány“ népszínmű Rózi szerepében ragyogtatta művészetét, a mely még lelkes tapsra ragadta azokat is, kik nehezen nyitják meg szívüket bármely érzelmenek. A művésznő a legapróbb részletekig hünen festi jellemet, előadása egyszerű, keresetlen, ép ezért hangjának első rezgése is utat talál a szívhez. Nagy hatást ért el különösen az örületes jelenetben, melyben drámai ereje valóban megkapóan nyilatkozott. Minden felvonás után háromszor-négyszer hívták lámpák elé. Igazságtalanok volnánk, ha Monori (Zsiga cigány) gyönyörű játékát dicséret nélkül hagynók. Az ő alakítása semmi kívánni valót sem hagyott fenn. Igen jó volt Sárkózy, ki rátermett szerepére, Vida Etel, Kálmár és Timár, kik valamennyien jó partnerei voltak a jeles művésznőnek.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

I.

Nyilvánítás számadás.

A lévai földbirtokos polgárság által e hó 18-án rendezett táncmulatság a következő anyagi eredménnyel zárult:

Bevétel . . . . . 306 kor. 80 fill.
Kiadás . . . . . 240 kor. 24 fill.

Maradvány: 66 kor. 56 fill.

mely a lévai ref. toronyóra felhúzási költségeinek fedezésére fordított.

Felülfizetni kegyesek voltak: Ördögh Lajos 4 k., dr. Kaszanczky Kálmán 3 k., Mácsay Lukács, dr. Domján Lajos, Levatic Gusztáv, Huberth Vilmos, Kónya József, Buday Máté 2—2 k., — Veres Lajos, dr. Kersék János, Presztolánszky Béla, Weisz Zsigmond, Ehrenstein, Szilassy Caesár, Butor Kornél, Goldbrunner Sándor, Bódogh Lajos, Kiss M. Pál, Monako Mosé 1—1 k., Örel Lajos 60 fill. és Bühler N. 20 fillért.

Fogadják a jószívű előfizetők hálás köszönetünket.

Léván, 1901. febr. 22.

A rendezőség.

II.

Számadás.

Az 1901. február 19-én rendezett barsmegei m. kir. pénzügyőrség bálja alkalmával befolyt bevételi összegek és azokból fedezett kiadási összegekről.

Bevétel:

Eladott jegyek . . . . . 475 k. 40 fill.
Beküldöttek: Levatic G. . . . . 2 „ „
Id. Lakner László . . . . . 2 „ „
Stromszky Ernő . . . . . 3 „ „
Czirók János . . . . . 5 „ „
Felülfizetések . . . . . 83 „ „
570 k. 40 k.

A kiadás: 463 „ 09 „

Maradvány: 107 „ 31 „

melyből 17 k. 88 fillér a lévai izraelita fillér egyesület javára, 35 k. 78 fillér a Stefánia-árvaház javára, 53 k. 65 fillér pedig a pénzügyőrségi árvák javára (Ardai alap) adatott. — Felülfizettek: Weisz Zsiga 2 k., Lang Bernát 2 k., Schvarcz Ferencz 6 k., Eckerdt Elek 7 k., Kern Vilmos 7 k., Stehlik István 1 k., Dreischok Sándor 2 k., Faragó Samu 3 k., Márkus József 1 k., Holló Béla 2 k., Schöller Gusztáv 18 k., özv. Fejes Elekné 1 k., Szabó István 1 k., Leidenfrost Tódor 18 k., Német Sándor 1 k., Jeney Bertalan 1 k., Belcsák László 5 k., Schulcz Ignác 1 k., Ujhelyi István 2 k., Stromszky Ernő 2 k. — Összesen: 83 korona.

A felülfizetőknek s mindazoknak, kik az estély sikeréhez hozzájárultak, ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja

a rendezőség.

III.

Hagyományos szokással felkerestük Léva város nemessivű családait, hogy egyesületünk „Stefánia-árvaház“ának éléskamráját megtöltsük élelmi szerrel a szigorú tél hónapjaira. Egyesületünk nevében örömmel köszönjük meg a nemesen adakozóknak kifogyhatatlan jóságukat s a következőkben folytatjuk — e lap szíveségéből — azoknak nyilvános nyugtáztatását.

Léva, 1900. december hó.

Levatic Gusztáv, Toth Zsigmondné,
lévai nőegylet alelnöke, lévai nőegylet gondnoka.

Faragó Samu,

lévai nőegylet titkára.

Pénzben adakoztak: N. N. 20 fill., N. N. 30 fill., N. N. 40 fill., Márkly Jánosné 2 kor., Takács Istvánné 1 kor., Biró Antal 1 kor., Czimerman 10 fill., Sebo Fülöppé 10 fill., Ghimessy József 10 fill., Nyiredy Géza 10 fill., Kovács István 10 fill., Lutovszky Györgyné 40 fill., Steiner 60 fill., Lilienthal 20 fill., Deutsch 20 fill., Tennenbaum 40 fill., Szauder Mór 1 kor., Ráczné 40 fill., Fogelné 60 fill., Zekéné 1 kor., dr. Domján Lajosné 2 kor., N. N. 20 fill., N. N. 20 fill., Szokol Lajosné 1 kor. 10 fill., Gápel Jánosné 40 fill., Kubik Lajosné 50 fill., Szilassyné 2 kor., özv. Tóth Józsefné 60 fill., Jaross Sándorné 60 fill., Fülöp János 20 fill., Jaross Ferenczné 1 kor., Szabó Sándorné 1 kor., Stipka Pálné 1 kor., F. A. 1 kor., Bajacsek Jánosné 1 kor.

(Folyt. köv.)

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1901. évi február hó 17—24-ig.

Születés.

Sorszám	A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
1	Hamran Károly Dávid Róza	leány	Margit
2	Dr. Kmosko Béla és Mocsy Zolna	leány	Sarolta
3	Kis Örszsbet	leány	Julianna
4	Neuer Kálmán és Meisel Lina	leány	Hedvig
5	Mravik Anna	fiu	János
6	Deák Adolf és Steiner Róza	fiu	László
7	Szkladan János és Lehoczki Zsuzsanna	fiu	József
8	Kustyek Lukács és Baros Mária	fiu	Lukács

Házasság.

Sorszám	Völegény és menyasszony neve	Vallása
1	Pindura János Paulovics Julianna	róm. kath.
2	Nyilas Mihály és Vidra Julianna	róm. kath.

Halálozás.

Sorszám	Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
1	Demény Ernő	48	Tüdőgümőkór
2	Frészka Ferencz	46	Tüdővész
3	id. Zilai István	77	Tüdőgyulladás

Lévai piacziárak.

Rovatvezető; Kónya József rendőrkapitány.

Buza m.-mászánként 13 kor. 20 fill. 14 kor. — fill. Kétszeres 12 kor. 40 fill. 12 kor. 80 fill. — Roza 13 kor. — fill. 13 kor. 60 fill. — Arpa 11 kor. 80 fill. 14 kor. 40 fill. Zab 11 kor. 60 fill. 12 kor. 60 fill. — Kukoricza 10 kor. 60 fill. 11 kor. 40 fill. — Bab 12 kor. 20 fill. 13 kor. — fill. — Lencse 13 kor. 60 fill. 13 kor. 80 fill. — Koles 9 kor. — fill. 9 kor. 60 fill.

1900. évi Mérleg-számla.

F. k. lapsz.	V a g y o n :	Korona	f.	Korona	f.	F. k. lapsz.	T e h e r :	Korona	f.	Korona	f.
88	Készpénz 1900. deczb. 31-én	36640	49			1	Alaptőke	200000	—		
93	Váltókölcsönök	880378	—			24	Tartaléktőke	165126	24		
102	Jelzálogos kölcsönök	1717006	—			100	Betéti tőke	2217203	—		
104	Előleg kölcsönök	15191	—			40	10% betét adó számla	5039	88		
95	Váltóüzlet	1105	62			92	Váltóviszleszámitolási tőke	32381	—		
79	M. kir. postatakarék	7619	51			55	Nyugdíjtőke	8132	98		
60	Gíró számla	1015	42			76	1898. évi részvény szelvény	84	—		
21	Intézeti törzsház	74000	—			108	Frommer értékvétel hitelezők	42312	37		
80	Ingatlan számla	2355	68			99	Átmeneti váltókamat	14099	10		
43	Leltári számla	2359	49			103	Átmeneti jelzálog kamat	21018	20		
101	Váltóvás és perköltség	615	28			105	Átmeneti előleg kamat	176	21		
109	Frommer értékvétel adások	60382	37				Egyenleg mint nyeremény	59424	95		
103	Hátralékos jelzálog kamat	16171	43								
105	Hátralékos előleg kamat	157	64								
		2764997	93					2764997	93		

Léván, 1901. január hó 1.

Csekey Vilmos,
üd. igazgató.

Józsefcsek Géza,
főkönyvelő.

Jelen mérleg-számla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottán, azokkal mindenben megegyezők, helyesnek találtatott.

Fogler Lajos,
felügy. biz. tag.

Dr. Kabina Oszkár,
felügy. biz. tag.

Czirok János,
felügy. biz. elnök.

Dr. Kaszaniczky Kálmán,
felügy. biz. póttag.

MEGHIVÁS.

A Lévai Takaré- és Hitelintézet
(Részvénytársaság.)

1901. évi március hó 19-ik napján d. u. 2 órakor
saját épülete tanácstermében Léván megtartandó

XXVIII. ÉVI

rendes közgyűlésére

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megalakulása, közgyűlési elnök, jegyző s a jegyző-könyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
  2. Az 1900. évre szóló zárszámadások előterjesztése az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésével; a mérleg megállapítása, a nyeremények felosztása és a felmentési határozat.
  3. Esetleges indítványok (Alapsz. 16. §-a.)
- Kelt Léván, 1901. évi február hó 21.

Az igazgatóság.

Alapszabályok 12. §-a: Közgyűlésen résztvehetnek mindazon részvényesek, kik legalább egy nevére szóló részvényt le nem járt szelvényeivel együtt a közgyűlés megtartása előtt egy nappal a társulat hivatalos helyiségében letéteményeznek; — szavazati joggal azonban csak az esetre bírnak, ha nevére szóló részvényük a közgyűlés előtt 90 nappal a részvénykönyvbe bejegyezve találtatik.

A zárszámadások az intézet hivatalos helyiségeiben hétköznaponként d. e. 9—12 óra közt megtekinthetők.

Figyelemztetés! A híres **MAUTHNER FÉLE MAGVAK** zacskóin rajt áll a **MAUTHNER-NÉV.** A melyen nincs rajt az **ÖDÖN** név.

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése BUDAPESTEN

Irodák és **VII. Rottenbiller utca 33.** raktárak: I (Közúti villamos megállóhelye.)

Elárúsító **VI. Andrassy ut 23.** helyiségek: I (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket 27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése BUDAPESTEN

Irodák és VII. Rottenbiller utca 33. raktárak: I (Közúti villamos megállóhelye.)

Elárúsító VI. Andrassy ut 23. helyiségek: I (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Faeladási hirdetmény.

Alsó-Zsadány község volt úrbéresei — tulajdonukat képező erdőben kihasználásra kijelölt 90 darab jegenye fenyőt, folyó évi február hó 28-án d. e. 10 órakor az alsó-zsadányi községi bíróság házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár a műfara tömörköbméterenként: 29 c/m. középátmérőn alul . . . 5 korona. 29 c/m. középátmérőn felül . . . 7

Bánatpénzül 60 (hatvan korona) kor. teendő le.

Az árverés részletes feltételei az alsó-zsadányi községi bírónál tekinthetők meg. Alsó-Zsadány, 1901. évi február hó 22-n.

Az úrbéresek elnöke.

A Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller** Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik községyógyászatban és meghűléseknel.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban újszerűen minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt.

Magy. kir. dohány, szivar, löpor és kártya-árulás. Első gazdasági és varró-gép-, koszoru-, fa- és érczoporsó raktára.

Az Arany Kaszához.

A Gödöllő m. kir. korona uradalom felügy. alatt álló Borászati szövetkezet palaczk-borainak elárúsítóterakata

Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemegé-, liszt-, festék-, kefékötő áruk, gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár, kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lőször-, Atripuo és tengeri fű, épület- és butorvasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, coccnac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhákkel felszerelt raktárakat.

Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítettek, új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Minden háziasszony kérjen a legújabbban érkezett s közvetlen a termelőtől importált első minőségű **New-Cuba-Kávéból** melynek aromája kitűnő és természetes festetlen színű

Kilója 3 korona 20 fillér

4 1/2 kilogr. póstaacsomag ára 13 kor. 50 fillér.

Kapható: **KERN TESTVÉREKNÉL Léván.**

Jegyzet: fődolog, hogy a kávé ne legyen túl barnára pörkölve, mi által elveszti zamátját s kiuzadja illó olaját.

Partoljok a magyar ipart!

Legjobb Csonlelépárpapír

Adria

HAZAI GYÁRTÁNY!

Versenyoz a külföld elsőrendű készítményeivel

A párisi kiállításon az „Arany érem”-mel kitüntetve.

KÉSZÍTŐ: Cseker, és kir. udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPÍRÉSZŐYAR RÉSZEVTÁRSÁG BUDAPESTEN.

Kapható: Nyitrai és Társánál Léván valamint minden jobb papírkereskedésben.